

Kerkuilen 2015: vijftig broedende kerkuilen in regio IJzer en Polder

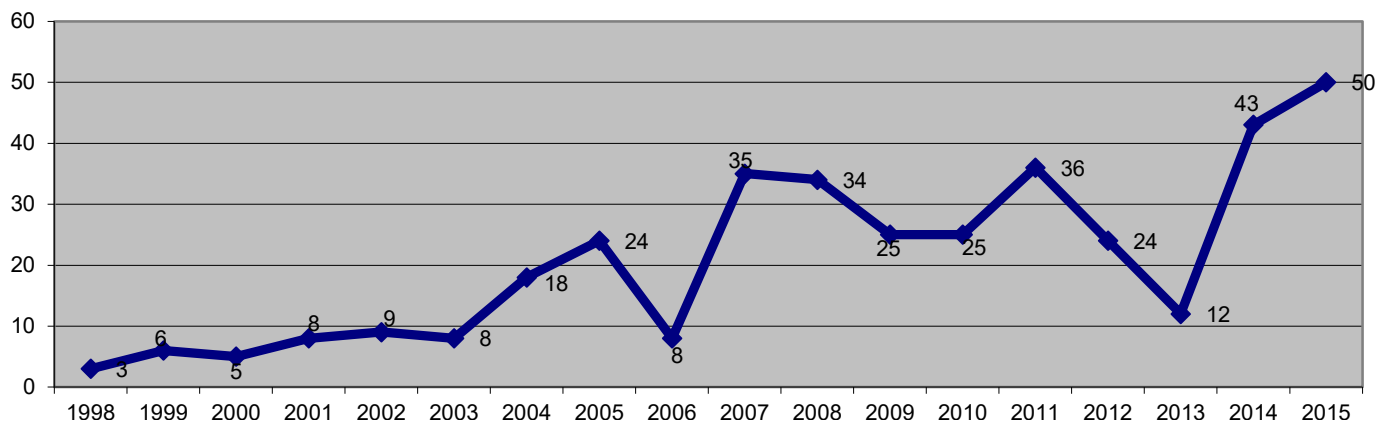
Vijftig broedgevallen !

Het jaar na een sterk seizoen met veel jongen per nest, zoals vorig jaar (2014) het geval was, konden we aan een verdere doorgroei van de populatie verwachten, ook al was er geen muizenpiek meer aanwezig in de velden van onze polders. Deze verwachting mocht er zeker zijn wanneer de eerstvolgende winter na zo'n boerenjaar niet streng of supernat was. De vele kerkuilenjongen die dan een eigen stek zoeken komen in dergelijke omstandigheden niet te sterk onder druk te staan waardoor er redelijk veel juvenielen de winter overleven. Wanneer de muizen nog goed op peil zijn, moeten die juvenielen bovendien niet veel rondzwerven vooraleer ze een goede plek vinden waar er voldoende voedsel voorhanden is. Hierdoor komen er ook niet veel jonge kerkuilen onder de wielen terecht aangezien ze niet te veel moeten zwerven om tot een vaste plaats te komen. Gevolg van dit alles is dat er redelijk wat nieuwe koppels tot stand komen. Een verdere doorgroei van de kerkuilenpopulatie wordt dan een feit.

In 2014 werden in de regio bij 35 broedparen, 43 broedgevallen geregistreerd. Het verschil tussen beide cijfers zijn de tweede broedsels. In jaren waar de muizen pieken gaan kerkuilen over tot de productie van een tweede legsel, met jongen in de maand september/oktober. Als we vertrekken van die oorspronkelijk 35 broedende paren, dan komen we in 2015 op 15 extra broedparen of een totaal van 50 broedgevallen. Dit is een stijging van 43 % van de populatie. De kerkuilen in de regio hebben zodoende terug een sprong voorwaarts genomen. Volgend jaar zal dat misschien terug wat minder zijn. De winter kan strenger zijn, de muizen crashen ...

Op 34 locaties konden medewerkers van NWG De Kerkuil een broedgeval controleren en de jongen tellen, op 7 locaties waren de jongen reeds gaan vliegen en stelden we vast dat er een broedgeval plaats vond. Jammer genoeg waren er op 9 plaatsen mislukkingen, ook dat is een record (maar een triest). Wellicht speelt in dit hoog cijfer het feit mee dat veel jonge kerkuilen voor het eerst tot broeden kwamen. Op andere plaatsen hadden we vermoedens van verstoring door de mens of steenmarter.

Aantal broedgevallen IJzer en Polder

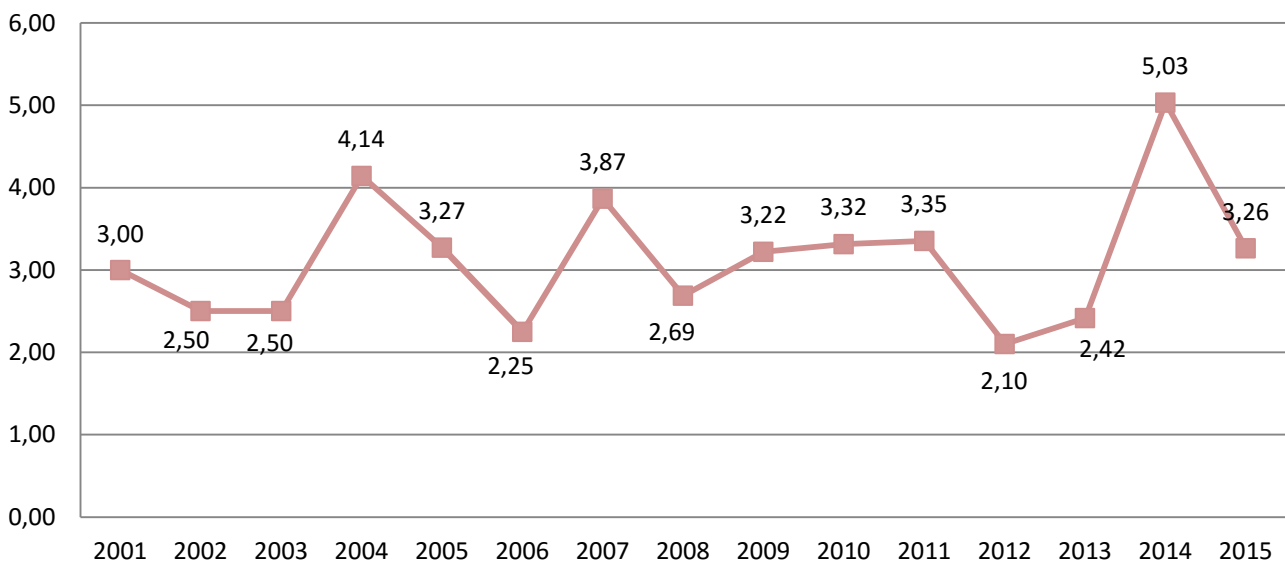

Nestgemiddelde : terug naar een normaal niveau

Je herinnert je ongetwijfeld nog ons boerenjaar vorig jaar. Toen hadden we 'reusachtige' nesten van zes, zeven tot acht pulli in één nestkast. Zo'n toestanden hadden we dit jaar niet. Met de uitbreiding van het aantal broedgevallen en zeker bij een vermoedelijk groot aantal jonge vogels die aan het broeden slaan, is het nestgemiddelde bijna onvermijdelijk lager. Maar toch zitten we met 3,26 pulli per nest boven het langjarig gemiddelde van drie jongen per nest. Is het verwonderlijk dat twee derden van de gecontroleerde nesten drie of vier pulli hadden ?

Nestgemiddelde

Aantal Pulli	1	2	3	4	5	6	7	8	Gemid.	Pulli	Nesten
2015	1	7	11	12	3	0	0	0	3,26	111	34
2014	0	2	3	6	8	7	3	2	5,03	156	31
2013	4	3	2	2	1	0	0	0	2,42	29	12
2012	5	9	5	1	0	0	0	0	2,10	42	20
2011	2	2	12	13	2	0	0	0	3,35	104	31
2010	1	5	6	4	1	1	1	0	3,32	63	19

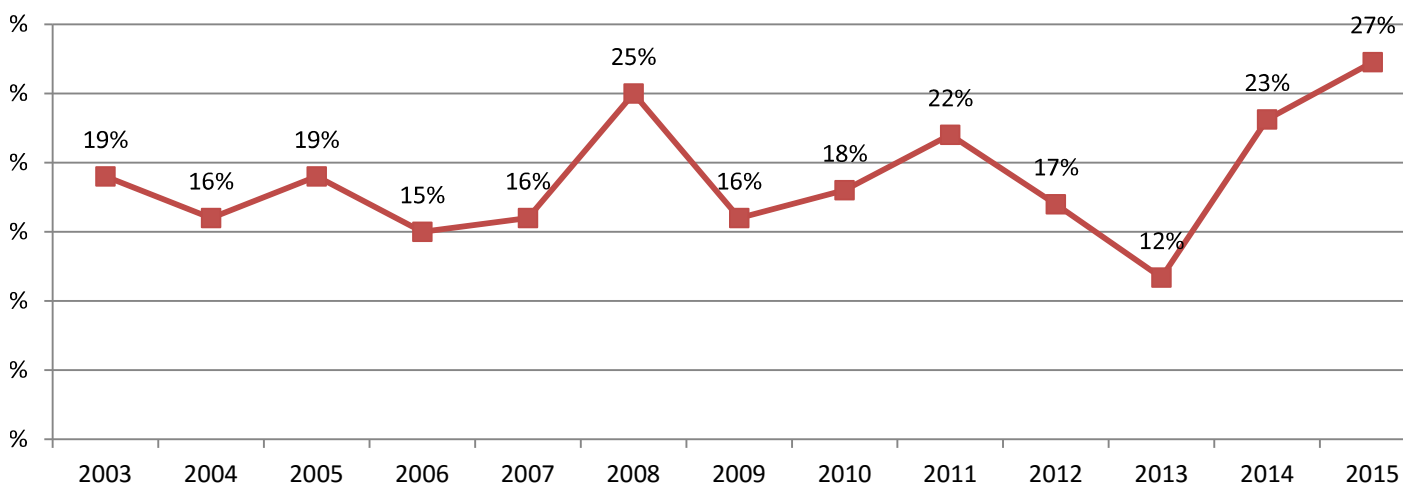
Bezetting : op één na het hoogste percentage

De bezetting van onze nestkasten wordt nagegaan door niet alleen de broedgevallen op te tellen maar ook de aanwezigheden van één of twee kerkuilen in nestkasten of de aanwezigheid van verse braakballen. De bezetting van de kerkuilen was in 2015 23 % wat een tweetal procenten lager was dan het record van 2008 toen 25 % van onze nestkasten bezet waren. Beide pieken kwamen er telkens na een 'monsterjaar' het jaar voordien. De vele jongen van het jaar voordien zorgden voor extra broedparen of aanwezigheden.

bezetting nestkasten

Gemeenten

Gemeente	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Veurne	3	6	6	1	6	5	3	4	6	2	1	7	9
Nieuwpoort			1	2	2	4	2	0	1	1	0	0	0
Diksmuide	2	4	4	2	14	7	4	9	9	4	3	14	15
De Panne			1	1	1	1	1	1	0	1	0	0	3
Koksijde					1	3	2	1	2	1	1	1	2
Alveringem		3	3	1	6	9	6	5	7	7	4	7	11
Lo-Reninge	2	4	8		2	2	1	1	4	2	0	6	4
Houthulst					1	2	4	2	6	5	2	6	4
Kortemark	1	1	1	1	2	1	2	2	1	1	1	2	1
Koekelare													1
Totaal	8	18	24	8	35	34	25	25	36	24	12	43	50

In Diksmuide waren er vorig jaar een recordaantal van 15 broedende kerkuilenkoppeltjes aanwezig. Dat waren er vier meer dan vorig jaar toen er 14 broedgevallen waren van 11 broedparen. Door het plotse overlijden van Christiaan Decap moesten we enkele herschikkingen doorvoeren om alle controles van de kerkuilenkasten in

Diksmuide rond te krijgen. Gelukkig sprong Ludo Leper in de bres om alle controles uit te voeren. Bij de meeste plaatsbezoeken kwam Christiaan aan bod, de meeste bewoners hadden het overlijden van Christiaan vernomen. In ieder geval vonden we het super dat net in het jaar van het overlijden de kerkuilen in Diksmuide het zo goed

deden. Christiaan zou fier geweest zijn! Spijtig genoeg kon Christiaan dit niet meer meemaken. Gelukkig hebben we een opvolging gevonden voor Christiaan in Diksmuide: Stefaan Beydts en Wim Vandenbussche zijn bereid om volgend jaar de controles in Diksmuide te verzorgen. Bij de tweede ringronde werden reeds verschillende locaties samen met hen verkend.

De gemeente met het tweede grootste aantal broedende kerkuilen is Alveringem. Hier ging de broedpopulatie er op vooruit met 4 extra koppels, namelijk van 7 naar 11 broedgevallen, dit is een stijging van meer dan de helft en ook hier een record aantal.

Ook in Veurne werden recordcijfers voor de kerkuilen vastgesteld met 9 broedparen, wat 4 extra koppels betekende dan het jaar voordien (maar in termen van broedgevallen slechts twee extra). Opvallend was de aanwezigheid van twee broedgevallen op nog geen 400 meter van elkaar in Beauvoorde.

Voor Lo-Reninge was er een status-quo tegenover het

jaar voordien wat het aantal broedparen betreft, als je het aantal broedgevallen bekijkt, was er een daling met twee stuks. Dit jaar waren er immers geen tweede broedsels.

Houthulst strandde op vier broedgevallen, wat er

twee minder was dan vorig jaar (toen dankzij tweede broedsels). Maar ook qua broedparen was het net iets minder (- 1 broedpaar).

In De Panne kwamen de laatste twee jaar geen kerkuilen tot broeden. Gelukkig kwam hier dit jaar verandering in met maar liefst 3 broedgevallen, helaas mislukte er één broedpaar.

Koksijde verdubbelt z'n aantal broedgevallen van één naar twee.

Zowel in Kortemark als in Koekelare werd telkens één broedgeval gevonden in de nestkasten. Voor Kortemark was dat er één minder dan vorig jaar, voor Koekelare, de eerste in de rij maar helaas mislukte het broedgeval.

Kris Degraeve

Verspreiding broedgevallen 2015 regio IJzer en Polder

